



1986



1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ VAN ŞUBESİ
HUMAN RIGHTS ASSOCIATION VAN BRANCH
Şerefiye Mah. Santral 6. Sok. Faruk Levent İş Merkezi B blok Kat:5 No: 44
www.ihdvan.org ihdvan65@gmail.com info@ihdvan.org
0432 212 0665

BASINA VE KAMUOYUNA

2016 YILI İNSAN HAKLARI DERNEĞİ VAN ŞUBESİ HAK İHLALLERİ RAPORUDUR

Geride bıraktığımız 2016 yılı, son yılların hak ihlallerinin en yoğun yaşandığı bir yıl oldu ve tespit edebildiğimiz ihlal sayısı en az 10100'dür.

Üç yıldan fazla süren çatışmasızlık ve ardından başlayan, adına çözüm süreci denilen sürecin sona ermesiyle 24 Temmuz'dan itibaren yeniden çatışmalı bir ortam başladı. Bu nedenle 2016 yılında çatışma, can kaybı ve hak ihlallerinin olmadığı gün neredeyse yoktu. Hatırlanacağı üzere 10 maddelik Dolmabahçe deklarasyonunun reddedilmesi ve çözüm sürecinin buzdolabına kaldırılması sonrasında dur durak bilmeyen çatışmalı bir süreç girildi ve bir yıl içerisinde sayıları yüzleri bulan masum siviller, örgüt militanları, askerler, polisler yaşamını yitirdi.

Bölgemizde bir çok il ve ilçe merkezi savaş alanına döndü, yaşanan çatışmalar nedeniyle sivil halk evlerini terk edip göç etmek zorunda kaldı. Yıkılan kentlerden ilimize de on binlerce kişi göç etti. Çevre il ve ilçelerden ilimize göç eden aile sayısı 4 000 civarındadır. Göç mağdurlarına yönelik derneğimiz de bir saha çalışması başlattı ve bu insanların yaralarının sarılması için elimizden gelen çabayı göstermeye çalıştık.

Toplumsal bir barışın gerçekleşmesi yönünde halkta oluşan umut maalesef 7 haziran seçimleri sonrasında yerini çatışmalı bir sürece bıraktı ve ülke, içinden çıkılmaz bir şiddet sarmalına sürüklendi.

Çözüm süreci ile halklarda oluşan barış umudu her ne kadar yerini karamsarlığa bırakmış olsa da yıl içerisinde bir çok kez ,sorunların tek çözümünün müzakereden ve barıştan geçtiğini belirttik ve bir kez daha belirtmek istiyoruz. Savaşa , kıyıma ve insanlık suçlarına karşı halkların barış arzusu ve umudu devam etmektedir.

İlimizde insan hakları ihlalleri Yılın son üç ayında da maalesef hızını arttırarak devam etmiştir. Yaşanan çatışmalar nedeniyle ihlaller de adeta tavan yapmıştır. Toplanma ve gösteri hakkına yönelik yasaklamalar, operasyon ve ev baskınları nedeniyle meydana gelen ihlaller, düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü ,konut dokunulmazlığı, kadına ve çocuklara yönelik şiddet ,fuhşa zorlanan kadınlar ,ekonomik ve sosyal haklardaki kayıplar gibi pek çok kategoride ihlaller ortaya çıkmıştır.

2016 yılı içerisinde İlimizi de kapsayan fuhuş operasyonu çerçevesinde 61 kadına pasaportlarına el konularak fuhuş yaptırıldığı tespit edilmiştir. Bu operasyon çerçevesinde 45 kişi kişi yakalanmıştır.

Yine aile içi şiddet olaylarında 3 kadın katledilirken 2 kadın intihara sürüklenmiştir.

Giderek yaygınlaşan şiddetli çatışmalarda ilimizde 19 örgüt militanı , 31 güvenlik görevlisi yaşamını yitirmiş 50 güvenlik görevlisi ,2 örgüt militanı yaralanmıştır . 7 sivil insan çatışmalar nedeniyle yaşamını yitirirken ,45 kişi yaralanmıştır . Örgüt militanlarınca şehir merkezinde 2 bombalama olayı gerçekleştirilmiş bu olaylarda bir çok güvenlik görevlisi yaşamını yitirirken, sivil vatandaşlardan da yaşamını yitiren ve yaralananlar olmuştur.

1'İ çocuk olmak üzere 2 kişi faili meçhul bir şekilde yaşamını yitirmiştir. Bu olayların faileri aydınlatılamamıştır.

Tespit edebildiğimiz kadarıyla 9 toplumsal gösteriye müdahale edilmiştir. Güvenlik güçleri tarafından gerçekleşen orantısız müdahalelerde onlarca yurttaş çeşitli yerlerinden yaralanmıştır.15 Temmuz darbe girişimi sonrasında ilan edilen ve peş peşe süresi uzatılan OHAL gerekçesiyle de miting ve gösteriler yasaklanmıştır. Yine tespit edebildiğimiz kadarıyla 431 ev baskını gerçekleştirilmiş 15'i çocuk olmak üzere 830 kişi gözaltına alınmış 1'i çocuk 231 kişi tutuklanmıştır. Baskınlar esnasında evde yaşayan yurttaşlar tehdit ve kötü muameleye maruz bırakılmıştır.

Derneğimizin yönetim kurulunda yer alan Van Büyükşehir Belediyesinde çalışan Yılmaz BERKİ memurluk görevinden açığa alınmıştır. Yine derneğimiz hakkında yaptığımız rapor çalışmasından dolayı açılmış bir soruşturma bulunmaktadır.

Bölgede yaşanan olaylara dikkat çekmek için 1 günlük ders boykotu yapan 1050 Eğitim-sen üyesi öğretmene idari soruşturma açılmış, 733 Öğretmen 3 ay işten uzaklaştırılmıştı ve bir kısmı göreve bir daha alınmadı. Ayrıca Yüzüncü yıl üniversitesine görev yapan 13 akademisyen emniyete ifade vermeye çağrılmış yabancı uyruklu 1 akademisyenin sözleşmesi yenilenmeyerek işine son verilmiştir. Gülen cemaatine yönelik görevden almalarla birlikte görevden alınanların sayısı 1644'e ulaşmıştır. KHK ile 12 sağlık personeli meslekten ihraç edilmiştir.

Basın özgürlüğünün , "12 Eylül Askeri Darbesi " uygulamalarını aratmayan ve hatta kimi zaman aşan baskılarla karşı karşıya bulunduğunu söylemek isteriz. Özellikle siyasal iktidarın düşünce dünyası ile



1986



1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ VAN ŞUBESİ
HUMAN RIGHTS ASSOCIATION VAN BRANCH
Şerefiye Mah. Santral 6. Sok. Faruk Levent İş Merkezi B blok Kat:5 No: 44
www.ihdvan.org ihdvan65@gmail.com info@ihdvan.org
0432 212 0665

uyuşmayan muhalif basına yönelik göz altı ,soruşturma ve tutuklama ,haber sitelerine erişimi engelleme ,haber takibini zorlaştırma gibi uygulamalarıyla basın özgürlüğü üzerinde sansür ve baskının oluştuğunu ifade etmek isteriz.ilimizde bulunan bir haber ajansı ve bir yerel gazete bürosu basılmış,İlimizin tek ulusal çapta yayın yapan tv kanalı Van tv kapatılmış, yine bir çok basın mensubu göz altına alınmıştır. Basına yönelik sansürün yurttaşların haber alma hakkının da ihlali niteliğinde olduğunu hesaba katarsak ,basın ve toplumsal kesimlerin adeta sesinin kısılmaya çalışıldığını anlamak güç değildir.

Aynı şekilde düşünce ve ifade özgürlüğüne yönelik ihlaller de hızını arttırarak devam etmektedir. aralarında üniversite öğrencileri, öğretmen,akademisyen ve politikacılarında bulunduğu en az 2550 kişiye soruşturmalar ,göz altı ve tutuklamalar uygulanmıştır. DBP ve HDP il binalarına bir çok kez baskın düzenlenmiş ve parti yöneticiler gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır.

Van Büyük şehir belediyesi ,Çatak,Erciş,ipekyolu,Özalp, Edremit İlçe belediye eş başkanları tutuklanarak yerlerine kayyum atanmıştır. Ve ayrıca Çaldıran ve Saray Belediye kadın eşbaşkanları tutuklanmıştır.12 HDP milletvekili tutuklanmıştır. Bu vekiller arsında Van milletvekili Figen YÜKSEKDAĞ bulunmaktadır. Sadece HDP Şırnak millet vekili Leyla BİRLİK serbest bırakılmıştır.

Yine derneğimize yakınları aracılığıyla başvuran 5 mahpus cezaevinde işkence ve kötü muamele gördüklerini belirterek hukuki yardım talep etmişlerdir.

Derneğimize yapılan başvurular ,yerel ve ulusal basından edindiğimiz bilgilere göre toplamda en az 10100 hak ihlali tespit edilmiştir. Bu rakama çevre illerden ilimize göç etmek zorunda kalanların yaşadığı mağduriyetler ve hak ihlalleri dahil değildir . Bir tarafta anayasa değişikliği ,başkanlık sistemi tartışmaları yürütülürken öbür tarafta darbe girişimi, Büyükelçi suikasti ,sınır ötesi operasyon ,İşid katliamları, çatışmalar ve bunların yol açtığı ekonomik istikrarsızlık ve bunun halka ağır faturası.

Özetle, ülkemizde ve bölgemizde yaşam hakkı ihlalleriyle dolu tablonun artık değişmesi gerektiğine inanıyoruz. Çünkü raporlaştırdığımız ihlaller önlenbilir ihlallerdir ve toplumsal barış sağlandığında bu ihlallerin hiç birinin yaşanmayacağına inanmaktayız. Yeter ki barışı daha güçlü bir umut, duygu ve sesle haykırmaktan vazgeçmeyelim. Çünkü hak ihlallerinin, adaletsizliklerin, savaşların, akan kanın durdurulmasının tek çözümü barış iradesidir.

Bu temelde insan hakları savunucuları olarak acılarımız ve can kayıplarımızın daha da artmaması için silahların derhal susturulmasını ve barış masasına geri dönülmesini talep ediyoruz. Tarafların yeniden müzakere sürecine dönmesini umut ediyor ,insan hakları ihlallerinin son bulduğu ,toplumsal barış,adalet ve özgürlüklerle dolu onurlu bir yaşam temenni ediyoruz.

" İNSAN HAKLARI İLE İNSANDIR."

İHD VAN ŞUBESİ